

Uppföljning av Ky-studerandes sysselsättning ett år efter examen – studerande examinerade 2008.

Myndigheten för yrkeshögskolan
ISBN-nr: 978-91-978684-0-2
Diarienummer: YH 2010/71
Stockholm 2010
Grafisk form: AGoodId

Uppföljning av Ky-studerandes sysselsättning ett år efter examen – studerande examinerade 2008.

Innehåll

Introduktion	4
Sammanfattande resultat	5
1. Resultat av 2009 års undersökning	10
1.1 Sysselsättning före Ky-studierna	10
1.2 Sysselsättning efter avslutad utbildning	10
1.3 Andel i arbete efter avslutad utbildning	11
1.4 Arbete som motsvarar utbildningen	12
1.5 Tid till första arbetet	13
1.6 Arbete som motsvarar nivån på utbildningen	14
1.7 Nöjdhet med utbildningen	15
2. Om undersökningens genomförande	17

Introduktion

Den nu avvecklade Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning har sedan 2004 genomfört årliga uppföljningar av examinerade Ky-studerandes sysselsättning året efter avslutad utbildning. I denna rapport redovisas sysselsättningen hos de studerande som examinerades under 2008 och jämförelser görs med den undersökning som gjordes 2008 av de studerande som examinerades 2007.

Undersökningarna är urvalsundersökningar varför avrundade värden redovisas i texten. Däremot anges punktskattningarna i tabeller och diagram.

Kvalificerad yrkesutbildning, Ky-utbildning, är en statligt finansierad utbildningsform med syfte att tillfredsställa ett reellt behov av en specifik yrkeskompetens i arbetslivet. Utbildningsformen omfattar för närvarande cirka 20 000 årsplatser och drygt 700 utbildningar. De bedrivs av enskilda och offentliga anordnare i nära samarbete med näringslivet. En tredjedel av utbildningstiden genomförs som lärande i arbete (LIA). Ky-utbildningarna administreras nu av Yh-myndigheten och kommer att finnas kvar som längst till 2013.

Yh-myndigheten

Sedan den 1 juli 2009 samlas alla eftergymnasiala yrkesutbildningar utanför högskolan under Myndigheten för yrkeshögskolan, Yh-myndigheten. Yh-myndigheten ersätter den tidigare Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning som avvecklats.

Yh-myndighetens uppdrag består bland annat i att bevilja statsbidrag till yrkeshögskoleutbildningar, granska utbildningarnas kvalitet, följa upp resultat och att göra en samlad bedömning av arbetsmarknadens behov av utbildning.

Yh-myndigheten kommer även fortsättningsvis att regelbundet följa upp och publicera resultat om examinerades sysselsättning och etablering på arbetsmarknaden efter avslutad utbildning.

Läs mer på www.yhmyndigheten.se

Sammanfattande resultat

De huvudsakliga resultaten kan sammanfattas enligt nedan:

- Det framgår tydligt att de som examinerades under 2008 påbörjade sin utbildning i en högkonjunktur och tog examen i en lågkonjunktur. I årets undersökning var det en lägre andel studerande som var arbetslösa innan påbörjad utbildning, medan andelen arbetslösa efter utbildningen fördubblades jämfört med föregående år (från cirka fem till dryga tio procent). Tydligast märktes konjunktursvackan inom Teknik och tillverkning samt inom Transporttjänster.
- Cirka åtta av tio studerande som avslutade sin Ky-utbildning under 2008 hade i juni 2009 ett arbete eller drev ett eget företag. Det innebär en minskning med närmare tio procentenheter jämfört med undersökningen året innan. Minskningen kan särskilt härledas till två utbildningsområden, Transporttjänster samt Teknik och tillverkning. Majoriteten av de examinerade hade ett arbete redan innan utbildningens slut och denna andel låg på ungefär samma nivå som året innan. Andelen som hade ett arbete som motsvarade utbildningen låg också på ungefär samma nivå jämfört med andelen ett år tidigare.
- Jämfört med tidigare år hade skillnaderna mellan utbildningsområdena minskat när det gäller andelen examinerade i arbete. Det kan vara en effekt av lågkonjunkturen och att de områden som tidigare legat lågt sett till andel i arbete inte har påverkats i någon större utsträckning av den kärvara arbetsmarknaden. Andelen som angav att Ky-utbildning är rätt nivå för deras arbete låg på samma nivå som året innan medan andelen som angav att högskoleutbildning är rätt utbildningsnivå för det arbete som de utför ökade något jämfört med året innan.
- Trots den kärva situationen på arbetsmarknaden gick det mycket bra för de studerande inom flera utbildningsområden. Inom utbildningsområdet Samhällsbyggnad och byggteknik hade närmare nio av tio examinerade arbete eller drev eget företag ett år efter avslutad utbildning. Även en stor andel av dem som examinerats från Hälso- och sjukvårdsområdet, Hotell, restaurang och turism samt från Ekonomi, administration och försäljning hade arbete efter examen.

Nedan redovisas i korthet resultaten inom respektive utbildningsområde.

Ekonomi, administration och försäljning

Ekonomi, administration och försäljning var det största utbildningsområdet inom kvalificerad yrkesutbildning under 2008. Området innehåller utbildningar som riktar sig till många olika sektorer i samhället. Inom detta område var det en hög andel som hade ett arbete/eget företag ett år efter avslutade studier. Andelen sjönk dock från närmare nio av tio 2008 till cirka åtta av tio 2009. Sju av tio fick sitt första arbete inom en månad efter examen. Studerande inom ekonomiområdet hör till dem som var mest nöjda med sin utbildning, närmare nio av tio var mycket eller ganska nöjda med sin utbildning.

Teknik och tillverkning

Teknik och tillverkning är ett område som i tidigare undersökningar legat högt sett till andelen i arbete efter examen. I denna undersökning hamnade Teknik och tillverkning bland de områden som hade lägst andel i arbete efter examen. Mycket tyder på att konjunkturedgången har haft en stor inverkan på de studerandes möjligheter att få arbete efter examen. Området hade den högsta andelen arbetssökande/arbetslösa bland de som utexaminerades under 2008 studerande, cirka 20 procent.

Hälso- och sjukvård samt socialt arbete

Detta område hade mest nöjda studerande. Trots att den offentliga sektorn är starkt påverkad av konjunkturen så har studerande inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete i mycket hög utsträckning fått arbete efter examen och även fått arbete helt eller delvis inom utbildningens område. Dessa resultat är snarlika jämfört med 2008. De goda resultaten tyder på att det finns en stor efterfrågan på personer inom omsorgsområdet med eftergymnasial yrkesutbildning. En hög andel, cirka sju av tio, angav att Ky-utbildning var rätt nivå för det arbete som de utför vilket tyder på att eftergymnasial yrkesutbildning fyller en viktig roll på arbetsmarknaden inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete.

Hotell, restaurang och turism

Hotell, restaurang och turism kom relativt högt när det gäller andelen personer i arbete eller som startat eget företagande efter avslutade studier. Området låg dock relativt lågt när det gäller bedömningen av om arbetet överensstämde med utbildningen. Av de examinerade som gått en utbildning inom hotell, restaurang och turism uppgav cirka tre av tio att gymnasieutbildning var en tillräcklig utbildningsnivå för deras arbete. Närmare nio av tio, var mycket eller ganska nöjda med sin utbildning. När det gäller andelen examinerade i arbete efter avslutad utbildning uppvisar området nära nog samma resultat för

2009 som 2008, cirka åtta av tio hade ett arbete inom en månad efter avslutad utbildning. Slutsatsen blir att studerande inom detta område lyckats väl på arbetsmarknaden men att deras arbeten inte helt överensstämmer med utbildningens inriktning eller nivå.

Kultur, media och design

Studerande inom Kultur, media och design har genomgående haft en låg andel i arbete (anställd) i de årliga uppföljningarna av Ky-studerandes sysselsättning. Även i årets undersökning hade området den lägsta andelen i arbete (anställd) efter examen, knappa sex av tio. Däremot uppvisar området en relativt stor andel egenföretagare jämfört med övriga områden. I årets undersökning uppgav närmare två av tio att de drev eget företag, vilket tyder på en liten ökning jämfört med föregående år. Andelen som hade ett arbete eller drev eget företag 2009 låg på ungefär samma nivå som förra årets undersökning. Det tyder på att Kultur-, media- och designområdet inte påverkades av lågkonjunkturen i någon högre utsträckning.

Data/IT

Data/IT-området låg under genomsnittet avseende andel som hade ett arbete eller drev eget företag efter examen. Däremot angav många, dryga sju av tio, att de arbetar inom det område som utbildningen var inriktad mot. De ansåg även att de hade arbete på en nivå som motsvarade deras utbildning. Cirka två av tio ansåg att de hade ett arbete som det krävs högskoleutbildning för. Till data/IT-området kommer dryga en tredjedel av de studerande direkt från andra studier. Data/IT är ett område där resultaten tyder på en minskning i andelen i arbete jämfört med året innan. I undersökningen från 2008 hade nära nio av tio angivit att de hade arbete eller drev eget företag, 2009 hade denna andel sjunkit till cirka åtta av tio.

Transporttjänster

Transporttjänster var det område som uppvisade det största fallet avseende andel examinerade i arbete/eget företag sedan förra årets undersökning. Från att ha varit det område med högst andel i arbete, minskade andelen i arbete i årets undersökning. Det beror till stor del på att arbetsmarknaden för tågförare har stagnerat under senare tid och behovet av nyanställningar är mycket litet. Ky-myndigheten reducerade därför under 2009 antalet utbildningsplatser på befintliga utbildningar till tågförare för att undvika ett överskott på tågförare.

Samhällsbyggnad och byggteknik

Området Samhällsbyggnad och byggteknik låg högst både vad gäller andelen examinerade som hade ett arbete/eget arbete och andel som arbetade inom utbildningens område. De som studerat inom detta område angav också i hög utsträckning, nära sju av tio, att Ky-utbildning var rätt nivå för det jobb som de utför. Även om andelen i arbete efter examen sjönk något mellan 2008 och 2009 tycks studerande inom Samhällsbyggnad och byggteknik ha goda

förutsättningar på arbetsmarknaden trots periodens konjunkturnedgång. Det kan troligtvis bero på att det finns ett stort konjunkturoberoende behov av kvalificerad arbetskraft med arbetsledande kompetens inom området.

Lantbruk, djurvård, trädgård och skog

De "gröna" utbildningarna inom kvalificerad yrkesutbildning var relativt få till antalet men de studerande lyckades relativt väl på arbetsmarknaden. Andelen i arbete, anställd eller drev eget företag, sjönk dock något mellan 2008 och 2009 från dryga nio av tio till knappa nio av tio. Drygt en av tio angav att de driver egna företag. Denna andel har nästan halverats jämfört med föregående år. Det är endast kultur- och media området m.m. som uppvisar en högre andel. Drygt nio av tio var mycket eller ganska nöjda med sin utbildning.

Friskvård och kroppsvård

Under 2008 examinerades 282 personer från en kvalificerad yrkesutbildning inom friskvård och kroppsvård. Cirka trefjärdedelar av de examinerade hade ett arbete i arbete juni 2009, vilket är ungefär samma andel som året innan. Nio av tio var mycket eller ganska nöjda med sin utbildning.

Säkerhetstjänster

Säkerhetstjänster var, efter Miljövård och miljöskydd, det näst minsta utbildningsområdet mätt i antal studieplatser inom kvalificerad yrkesutbildning under 2008. Av de studerande som tog ut en examen inom säkerhetstjänster ansåg en hög andel att deras arbete inte motsvarade deras utbildningsnivå och anknytning till utbildningens inriktning. Studerande inom Säkerhetstjänster var den grupp som var minst nöjda med sin utbildning bland alla Ky-studerande.

Miljövård och miljöskydd

Miljöområdet var det enda området där andelen i arbete ökade jämfört med förra årets undersökning, från drygt sju till cirka åtta av tio. Området var till antalet litet inom kvalificerad yrkesutbildning, under 2008 examinerades endast 44 studerande, och det är därför svårt att dra några slutsatser av resultaten.

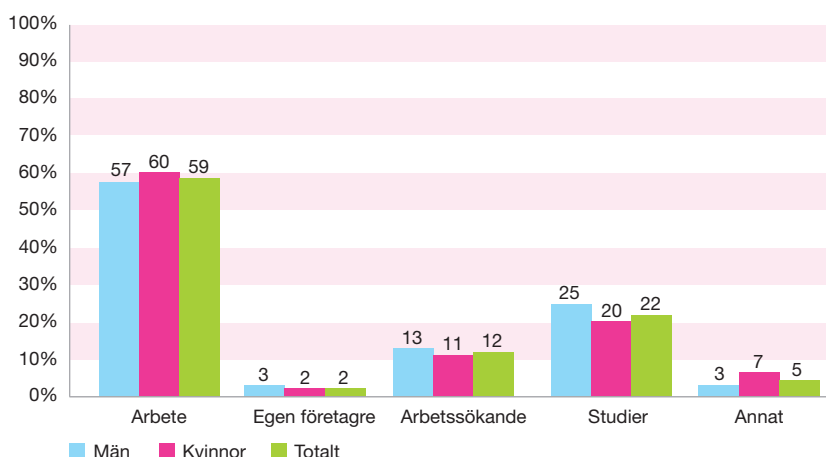

1. Resultat av 2009 års undersökning

1.1 Sysselsättning före Ky-studierna

Majoriteten av de examinerade arbetade innan de påbörjade sin Ky-utbildning. Den genomsnittliga Ky-utbildningen är tvåårig vilket innebär att de examinerade i de flesta fall påbörjade sin utbildning under högkonjunkturen kring 2006. Cirka två av tio gick direkt från studier till studier inom Ky-utbildning.

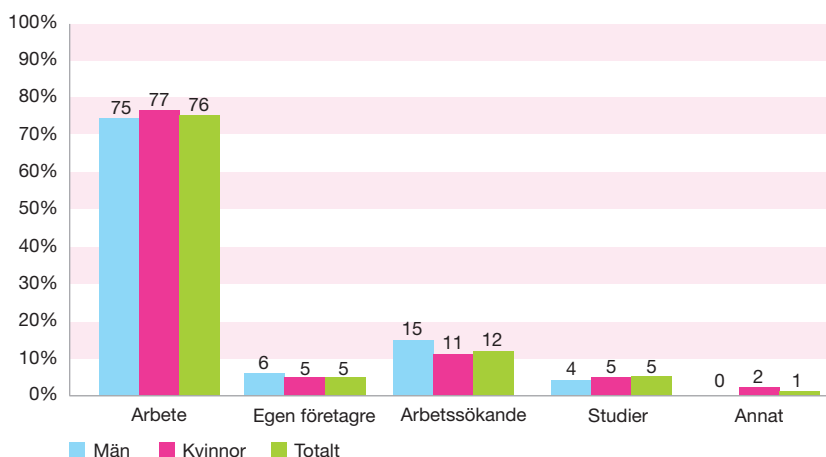
Diagram 1.1 Huvudsaklig sysselsättning före Ky-utbildning. (Vilken var din huvudsakliga sysselsättning under sexmånadersperioden före din Ky-utbildning som avslutades 2008?)

1.2 Sysselsättning efter avslutad utbildning

Cirka åtta av tio av de examinerade hade arbete eller drev eget företag efter examen. I undersökningen året innan hade cirka nio av tio studeranden fått arbete eller startat eget företag efter examen. Resultatet tyder på att en något större andel av männen var arbetssökande/arbetslösa jämfört med kvinnorna. Det kan sannolikt

Diagram 1.2 Huvudsaklig sysselsättning ett år efter utbildningen. (Vilken är din huvudsakliga sysselsättning idag?)

vara en återspeglning av att arbetslösheten i samhället ökat mer inom mansdominerande sektorer än inom kvinnodominerande sektorer.

1.3 Andel i arbete efter avslutad utbildning

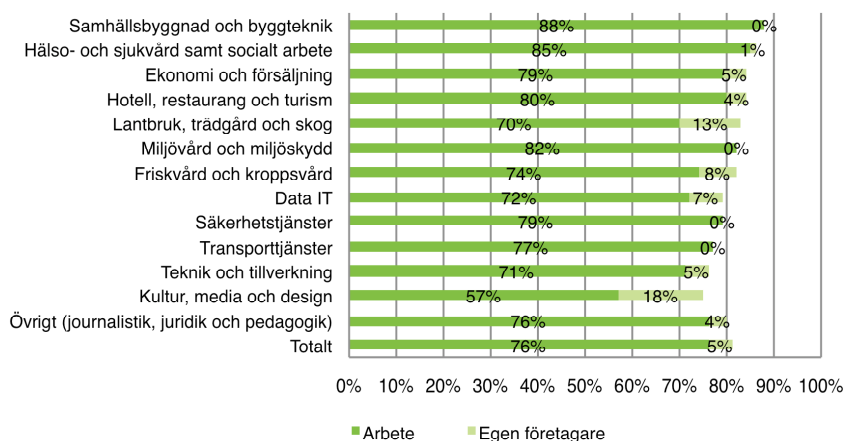
Samhällsbyggnad och byggteknik och Hälso- och sjukvård m.m. hade den högsta andelen i arbete efter examen medan Kultur, media och design låg lägst. Kultur, media och design hade däremot den högsta andelen som drev eget företag.

Överlag var det relativt små skillnader mellan de olika utbildningsområdena. Skillnaderna var betydligt mindre i årets undersökning än i de senaste årens undersökningar. Den största skillnaden mellan utbildningsområdena med högst respektive lägst andelar i arbete/egen företagare var cirka 20 procentenheter i 2008 års undersökning. I årets undersökning var skillnaden dryga tio procentenheter. De minskade skillnaderna mellan utbildningsområdena beror till viss del på att de områden som tidigare legat på en hög nivå när det gäller andel i arbete, till exempel Transporttjänster och Teknik och tillverkning har drabbats hårt av konjunkturedgången. De områden som sedan tidigare legat relativt lågt avseende andel i arbete, så som Kultur, media och design samt Miljövård m.m. tycks inte ha påverkats av konjunkturedgången i samma grad.

Inom området Miljövård och miljöskydd hade, lågkonjunkturer till trots, andelen i arbete ökat sedan förra årets undersökning, från dryga 70 cirka 80 procent. Antalet studerande inom det området var dock litet varför det inte går att dra några vidare slutsatser av resultaten.

Andelen i arbete/eget företag sjönk kraftigt för utbildningsområdena Transporttjänster samt Teknik och tillverkning mellan 2008 och 2009. I förra årets undersökning angav närmare samtliga som hade studerat inom området Transporttjänster att de hade ett arbete eller drev eget företag medan denna andel sjunkit i årets undersökning till knappa åtta av tio. När det gäller Teknik och tillverkning hade motsvarande andel sjunkit från cirka nio av tio till knappa åtta av tio.

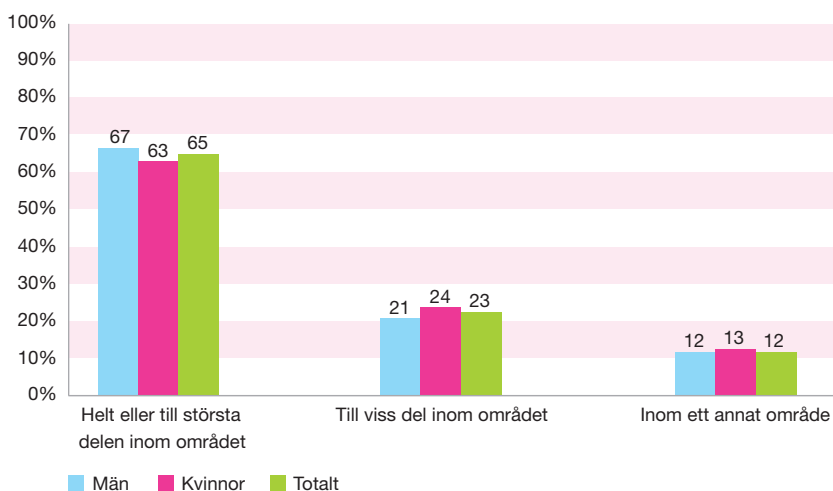
Diagram 1.3.1 Huvudsaklig sysselsättning efter avslutad utbildning per utbildningsområde. (Vilken är din huvudsakliga sysselsättning idag?)

1.4 Arbete som motsvarar utbildningen

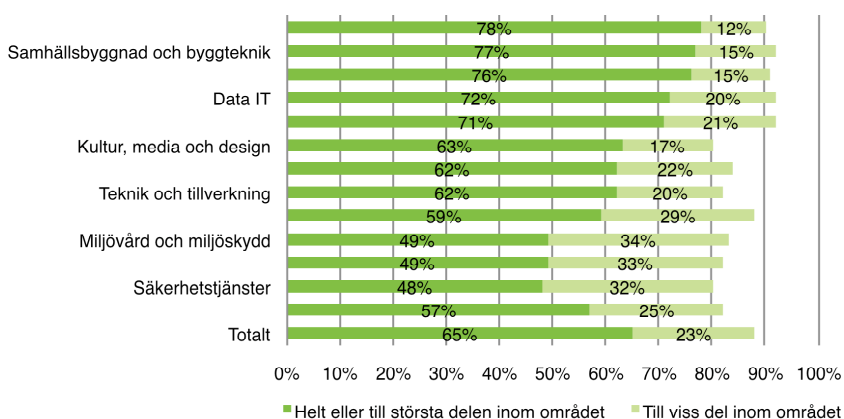
Av de som hade ett arbete efter utbildningen arbetade också en stor majoritet inom utbildningsområdet. Cirka nio av tio angav att deras arbete helt eller till viss del motsvarande den utbildning som de genomgått. Endast cirka en av tio arbetade inom ett annat område. Män arbetade i något högre utsträckning än kvinnor inom det område som utbildningen avsåg.

Diagram 1.4.1 Överensstämmelse mellan arbete och utbildning. (Hur överensstämmer ditt nuvarande arbete/eget företag med din Ky-utbildning som avslutades 2008?)

De områden som hade den högsta andelen som uppgav att deras arbete helt eller till största delen var inom utbildningsområdena var Transporttjänster, Samhällsbyggnad och byggt teknik och lantbruksområdet. Områdena Säkerhetstjänster, Friskvård m.m. och Miljövård m.m. hade lägst andelar.

Diagram 1.4.2 Överensstämmelse mellan arbete och utbildning per utbildningsområde. (Hur överensstämmer ditt nuvarande arbete/eget företag med din Ky-utbildning som avslutades 2008?)

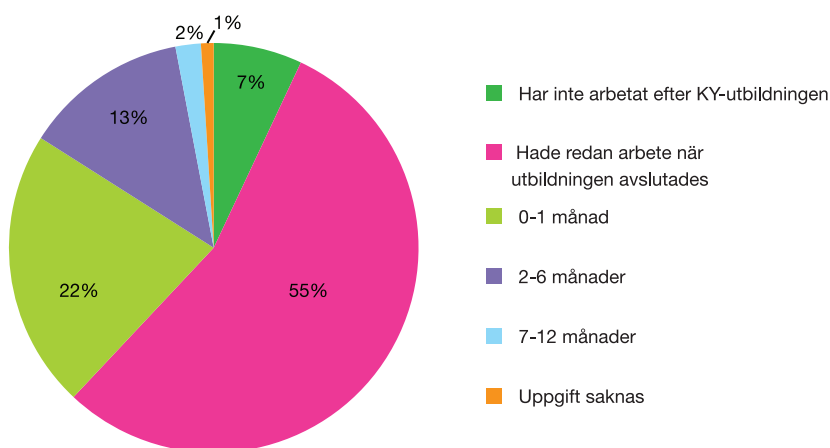

1.5 Tid till första arbetet

Majoriteten av de studerande hade arbete redan innan de hade tagit ut sin examen. Andelen är ungefär densamma som föregående års undersökning. Andelen svarande som inte någon gång haft ett arbete sedan de tog sin examen ökade dock mellan 2008 och 2009 (från cirka fyra till sju procent).¹

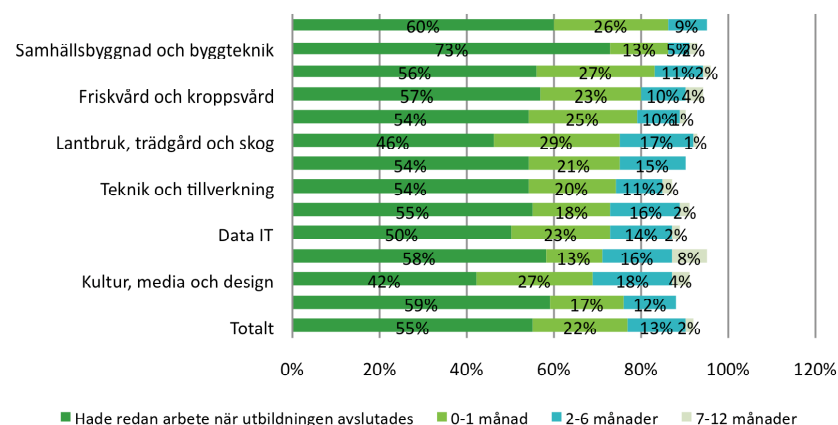
Att så stor andel av de svarande hade ett arbete innan utbildningen avslutades beror sannolikt på utbildningens höga arbetsmarknadsrelevans och att många studerande fick ett arbete redan under sina arbetsplatsförlagda kurser, lärande i arbetslivet (LIA). Tidigare undersökningar som Ky-myndigheten har genomfört har visat på att omkring en tredjedel av de studerande får anställning på någon av sina LIA-platser.

Diagram 1.5.1 Antal månader till första arbetet efter avslutad utbildning. (Efter hur många månader fick du ditt första arbete/ startade du eget företag sedan du avslutat din Ky-utbildning?)

Inom Samhällsbyggnad och byggt teknik hade cirka sju av tio examinerade ett arbete redan innan avslutad utbildning. Av de som examinerades inom Kultur media och design, hade cirka sju av tio ett arbete inom en månad efter att utbildningen avslutades.

Diagram 1.5.2 Antal månader till första arbetet efter avslutad utbildning per utbildningsområde. (Efter hur många månader fick du ditt första arbete/startade du eget företag sedan du avslutat din Ky-utbildning?)

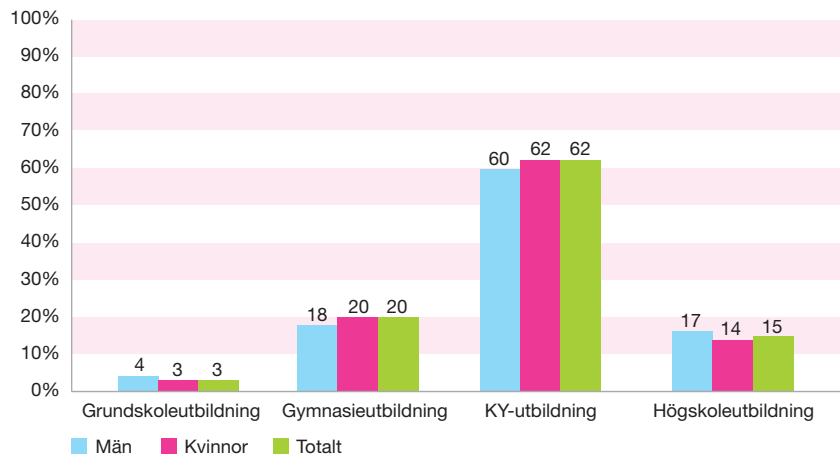

¹ Observera att de svarande i diagram 1.5.1 har angett om de någon gång efter de avslutat sin utbildning arbetat medan i diagram 1.2 anges hur många som svarat att de har ett arbete vid undersökningstillfället.

1.6 Arbete som motsvarar nivån på utbildningen

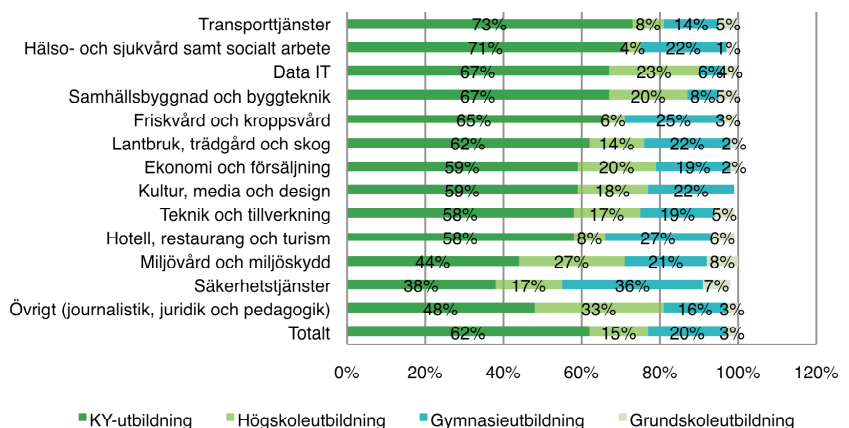
Sex av tio angav att Ky-utbildning var rätt nivå för det arbete som de utförde. Den andelen är densamma som förra årets undersökning. Det kan noteras att cirka två av tio anser att grundskoleutbildning eller gymnasieutbildning är tillräcklig för det arbete de utför. En något lägre andel anser att de arbetsuppgifter som de utför motsvarar studier på högskola.

Diagram 1.6.1 Arbete som motsvarar utbildningsnivå. (Vilken utbildningsnivå bedömer du är tillräcklig för ditt nuvarande arbete?)

Andelen som anser att nivån på det arbete som de utför överensstämmer med nivån på deras utbildning är högst inom områdena Transporttjänster, Hälso- och sjukvård mm, Data IT och Samhällsbyggnad m.m. Miljövård skiljer sig gentemot övriga områden när det gäller bedömning av nivån på utbildningen, där anser nära tre av tio att nivån på arbetet motsvarar utbildning på högskola eller universitet. Området Säkerhetstjänster är det område som har den lägsta överensstämmelsen mellan utbildning och nivå på arbete. Cirka fyra av tio uppgav att gymnasieutbildning eller grundskoleutbildning skulle vara tillräcklig för att utföra deras arbete.

Diagram 1.6.2 Arbete som motsvarar utbildningsnivå per utbildningsområde. (Vilken utbildningsnivå bedömer du är tillräcklig för ditt nuvarande arbete?)

1.7 Nöjdhet med utbildningen

Cirka fyra av tio anger att de är mycket nöjda med sin utbildning. Drygt åtta av tio är mycket nöjda eller ganska nöjda med sin Ky-utbildning. Förra årets undersökning visade på liknande resultat.

Mest nöjda var studerande inom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete, även studerande inom området Lantbruk och Friskvård var nöjda med sin utbildning. De som var minst nöjda finns inom utbildningsområdet Säkerhetstjänster.

Diagram 1.7.1 Nöjdhet med utbildningen.
(Är du nöjd eller missnöjd med din Ky-utbildning?)

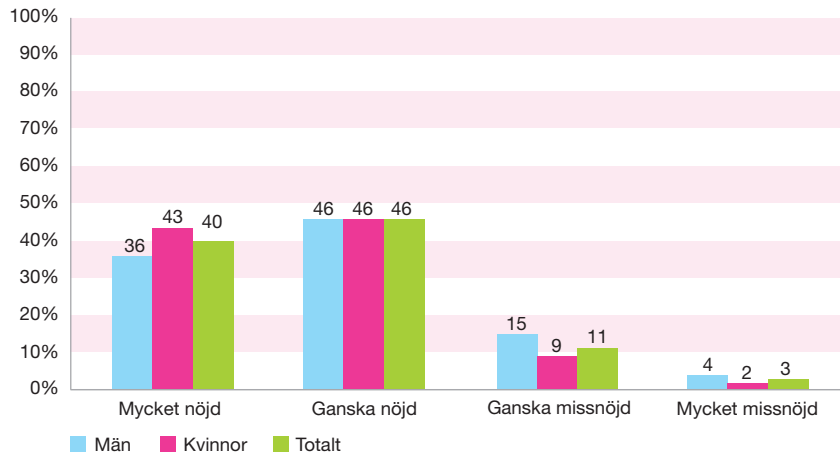
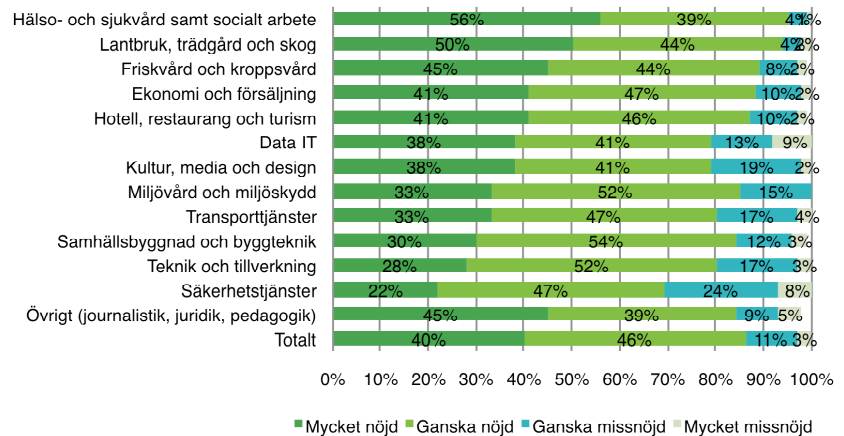

Diagram 1.7.2 Nöjdhet med utbildningen per utbildningsområde. (Är du nöjd eller missnöjd med din Ky-utbildning?)

2

2. Undersökningens genomförande

Statistiska centralbyrån (SCB) genomförde under perioden april – juni 2009 en enkätundersökning på uppdrag av dåvarande Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning (Ky-myndigheten). Syftet med undersökningen var att få kunskap om examinerades sysselsättning före och efter Ky-utbildningar. Den genomsnittliga studietiden för de som ingick i studien var två år.

Undersökningen genomfördes som en postenkät med två påminnelser. Populationen utgjordes av personer som examinerats från en kvalificerad yrkesutbildning 2008. Totalt ingick 8 486 personer i populationen och 2 783 personer i urvalet. 1 915 personer besvarade frågeblanketten, vilket gav en svarsfrekvens på cirka 69 procent. Eftersom undersökningen är en urvalsundersökning innebär det att redovisade siffror är skattningar och det finns därför en viss osäkerhet i dessa skattningar. De siffror som redovisas i rapporten är viktade. Kalibrering av vikter har använts som metod för att minska bortfallsskevheten i data (Lundström, S och Särndal, C-E (2001)). Kalibreringsmetoden bygger på att det finns kunskap om de respondenter som inte besvarat undersökningen. I korthet innebär kalibreringsmetoden att man använder ett antal registervariabler som samvarierar med svarsbenägenheten hos olika grupper.

Frågorna handlade bland annat om sysselsättning före studierna, nuvarande sysselsättning, överensstämmelse mellan nuvarande arbete och avslutad utbildning samt tillräcklig utbildningsnivå för nuvarande arbete. Frågorna utformades av den dåvarande Ky-myndigheten.

Undersökningarna från åren 2007, 2008 och 2009 är genomförda på samma sätt varför dessa års resultat är jämförbara. I föreliggande rapport 2009 jämförs resultaten med den undersökning som genomfördes 2008.

Tabell 2.1 Antal examinerade från
kvalificerad yrkesutbildning 2008
(population) samt urval och svarande
per utbildningsområde

Utbildningsområde	Population totalt	Män	Kvinnor	Urval Totalt	Svarande
Ekonomi , administration och försäljning	2 552	687	1865	348	233
Teknik och tillverkning	1081	778	303	299	202
Hälso- och sjukvård samt socialt arbete	1043	113	930	346	186
Hotell, restaurang och turism	847	184	663	271	167
Kultur, media och design	680	331	349	279	174
Data/IT	470	409	61	214	132
Transporttjänster	461	268	193	245	182
Samhällsbyggnad och byggteknik	424	299	125	224	165
Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	383	140	243	224	166
Friskvård och kroppsvård	282	36	246	160	116
Säkerhetstjänster	98	72	26	98	69
Miljövård och miljöskydd	44	15	29	44	34
Övrigt ¹	121	18	103	121	89
Totalt	8 486	3 352	5 134	2 873	1 915
¹ Pedagogik, journalistik och juridik					

Den nu avvecklade Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning har sedan 1999 genomfört årliga uppföljningar av examinerade Ky-studerandes sysselsättning året efter avslutad utbildning. I denna rapport redovisas sysselsättningen hos de studerande som examinerades under 2008 och jämförelser görs med den undersökning som gjordes 2008 av studerande som examinerades 2007.

Myndigheten för yrkeshögskolan
Swedish National Agency for
Higher Vocational Education
Box 145
721 05 Västerås
www.yhmyndigheten.se